

การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล
ของนิสิตนักศึกษาครู

A NEED ANALYSIS OF PRESERVICE TEACHERS' DIFFERENTIATED CLASSROOM MANAGEMENT

นายเชียวเวทย์ เจริญพร*

Cheowate Charoenporn

รศ.ดร. วรณี แกมเกตุ**

Assoc. Prof. Wannee Keamkate, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยตัวอย่างวิจัยเป็นนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 724 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และรูปแบบการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่นิสิตคิดว่าควรจะเป็นและที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เก็บข้อมูลโดยนักวิจัยเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน และการใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

ผลการวิจัย 1) จากการวิเคราะห์สภาพความรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของตัวอย่างวิจัยจาก 2 สถาบันคือ มหาวิทยาลัย ก และมหาวิทยาลัย ข พบว่า นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมหาวิทยาลัย ก มีคะแนนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 54.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.82 ในขณะที่มหาวิทยาลัย ข มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 41.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75 2) นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพยังขาดความรู้ในมิติของการออกแบบหรือการเลือกใช้เครื่องมือ และเกณฑ์ประเมินนักเรียน รวมไปถึงการกำหนดชิ้นงานที่นอกเหนือจากแบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรได้รับข้อมูลประวัติภูมิหลังของนักเรียนเพื่อศึกษาล่วงหน้าก่อนวางแผนการสอน

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: cheowate@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: wannee.k@gmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

The objectives of this research were 1) to analyze the knowledge and the understanding of preservice teachers' differentiated classroom management, 2) to prioritize needs of preservice teachers' differentiated classroom management. The participants were 724 preservice teachers. Research instruments employed to collect the quantitative data included a questionnaire of preservice teachers' differentiated classroom management by researcher. Quantitative data was analyzed using percentage and modified priority needs index (PNI_{modified})

The research findings were as follows; 1) the mean scores of the knowledge and the understanding of preservice teachers university A was at 4.93 (54.80%), standard deviation was at 1.82, while the mean scores of knowledge, understanding of preservice teachers university B was at 3.69 (41.00%), standard deviation was at 1.75 2) the preservice teachers are lack of the knowledge of dimension on making instruments and student assessment decision including how to assign worksheet in differentiated classroom. Moreover, the preservice teachers should know the students' background knowledge so that they can prepare the lesson plan before teaching.

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น/ การจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล/ นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

KEYWORDS: NEED ASSESSMENT/ DIFFERENTIATED CLASSROOM MANAGEMENT/ PRESERVICE TEACHERS

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นจากตัวบุคคล สภาพแวดล้อม เนื้อหา หรือหลักสูตร แต่ส่วนสำคัญที่สุดของการจัดการเรียนการสอนคือ กระบวนการสอน ที่ต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีความยืดหยุ่นในการจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรมีกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา (Tulbure, 2011) ผู้สอนต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการห้องเรียนซึ่งมีความสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวม ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบ synergistic หมายถึง การรวมพลังให้เกิดผลลัพธ์มากขึ้น แสดงว่า การจัดการชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สุนิสา สิงห์โต, 2554)

ระหว่างการจัดการเรียนการสอนผู้สอนย่อมพบเจอผู้เรียนที่มีลักษณะส่วนบุคคล ฐานะ วิธีการเรียน หรือระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างของผู้เรียนเหล่านี้มีหลายมิติ เช่น ความแตกต่างทางความสามารถในการเรียนรู้ ความแตกต่างของบุคลิกภาพ ความแตกต่างในระดับความสนใจในการเรียน เป็นต้น ความแตกต่างเหล่านี้คือสิ่งที่น่าพาผู้สอนให้ศึกษากลยุทธ์วิธีการสอนและการจัดการชั้นเรียนที่แตกต่างกันนำมาใช้ในชั้นเรียนของตน (Landrum & McDuffie, 2010; Akdemir & Koszalka, 2008; Arthurs, 2007; Kolb & Kolb, 2005; Nicholls, 2002; Beck, 2001; Ayersman & Von Minden, 1995) เพราะการ

ที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีการสอนได้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย จะช่วยส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้น (Arthurs, 2007; Beck, 2001; Ford & Chen, 2001)

ผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบวิธีในการเรียนรู้ที่หลากหลายแตกต่างกัน หากผู้สอนในแต่ละรายวิชานำเสนอเนื้อหาที่เรียนออกมาได้ตรงกับรูปแบบวิธีการเรียนของผู้เรียนย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้เข้าใจ มีความสุข และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ ซึ่งการเลือกรูปแบบวิธีการสอนควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันปรึกษาหารือ การตัดสินใจ และการปฏิบัติงานร่วมกัน (Tulbure, 2011; Roger, 2009; Felder & Brent, 2005; Nichol, 2002; Beck, 2001)

การที่ชั้นเรียนจะดำเนินไปได้อย่างราบรื่นนั้น นอกจากความสามารถด้านการสอนของผู้สอนแล้ว ยังต้องพึ่งพาความสามารถในการจัดการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขภายใต้เงื่อนไขของความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ผู้สอนต้องศึกษาความสามารถของนักเรียน ประวัติทางการเรียน รูปแบบการเรียนรู้เพื่อเลือกกลยุทธ์ในการสอนและการจัดการชั้นเรียนที่ตอบสนองความต้องการที่แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม (เรณูรัชต์ ประสิทธิเกตุ, 2554; Levy, 2010; Tobin & McInnes, 2008; Subban, 2006; Van Garderen & Whittaker, 2006) เช่น การสร้างสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน การจัดมุมความรู้ในชั้นเรียน การจัดกลุ่มการเรียนรู้หรือกลุ่มการฝึกปฏิบัติงาน การสร้างความเชื่อมั่นให้นักเรียน การดูแลภายในห้องเรียน การจัดสื่อการสอน การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าห้องสอน เป็นต้น

นอกจากนี้ ความสำเร็จของผู้เรียนในด้านการเรียนรู้นั้นยังมาจากปัจจัยอย่างอื่นที่ผู้สอนต้องมี เช่น การสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้นักเรียน การสร้างทัศนคติที่ดีต่อรายวิชา เป็นต้น ผู้สอนต้องหาตัวช่วยหรือวิธีการกระตุ้นการตอบสนองที่เหมาะสมต่อความหลากหลายของผู้เรียน อาจเป็นทั้งในด้านวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน โดยในการนี้ผู้สอนอาจนำวิธีการและนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ประกอบการเรียนการสอนและการจัดการชั้นเรียน (เบญญพร มหาพิรุณ, 2541; Algozzine, 2007; Santamaria, 2009) ตามมาตรฐานความรู้ด้านการบริหารจัดการห้องเรียน ที่กำหนดไว้ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ การมีภาวะผู้นำ การจัดการในชั้นเรียน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การประสานประโยชน์ การใช้นวัตกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นประเด็นที่นักการศึกษาสนใจต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปี โดยห้องเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเน้นพัฒนาการและความสามารถในการไปถึงความสำเร็จสูงสุดของนักเรียนเป็นรายบุคคลไม่ใช่มองภาพรวมเป็นหลัก ในชั้นเรียนแต่ละชั้นเรียนมักมีนักเรียนที่แสดงออกถึงความสามารถและทักษะที่แตกต่างกันออกมา ซึ่งผู้สอนต้องทำหน้าที่ในการพัฒนาความสามารถและทักษะเหล่านั้นให้เพิ่มขึ้น การจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นสิ่งที่ครูควรให้ความสำคัญ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทุกคน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลจำเป็นต้องอาศัยวิธีการที่หลากหลาย บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี (2556) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้ ดังนี้ 1) กลยุทธ์วิธีการสอน 2) รูปแบบและ

โครงสร้าง 3) วิธีการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความแตกต่าง 4) การวัดและการประเมินผล การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจและความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจากนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนพบว่า ปัญหาหลัก ๆ ที่มักพบคือ ปัญหาในการควบคุมชั้นเรียน การเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน รวมไปถึงนักเรียนกับครู การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีความพร้อม ความสนใจ และรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิชาชีพครูของคุรุสภาที่เน้นให้นิสิต/นักศึกษาครูต้องสามารถจัดการเรียนรู้และจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพการจัดการชั้นเรียนของนิสิต/นักศึกษา ทั้งความรู้และการปฏิบัติตามแนวทางการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการชั้นที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการชั้นที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการจัดการชั้นที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเรียนของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ประชากร

คือ นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่อยู่ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา 2559 ในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างวิจัย

คือ นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) มหาวิทยาลัยที่เลือกเป็นกรณีศึกษามีจำนวน 2 แห่ง ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก

นิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5ปี) โดยมหาวิทยาลัยที่เลือกเป็นกรณีศึกษา มีจำนวน 2 แห่ง

เกณฑ์การคัดเลือกมหาวิทยาลัย คือ

1. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในศักยภาพด้านการผลิตครู
2. เป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี)
3. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกัน

ผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์ดังกล่าวในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรของมหาวิทยาลัย ก จำนวนทั้งสิ้น 364 คน และ ประชากรของมหาวิทยาลัย ข จำนวนทั้งสิ้น 360 ที่อยู่ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในปีการศึกษา 2559 ในเขตกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และรูปแบบการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่นิสิตคิดว่าควรจะเป็นและที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบเติมคำตอบลงในช่องว่าง เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต/นักศึกษาครู ประกอบด้วยระดับชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา และระดับชั้นที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก (multiple choice) เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วยความรู้ในการจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน (respectful tasks) ด้านการจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีความเหมาะสม (flexible grouping) และด้านการวัดและประเมินผล (ongoing assessment)

ตอนที่ 3 ระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นแบบสอบถามแบบการตอบสนองคู่ (dual-response format) ข้อคำถามในตอนี่ 3 นี้เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อมูลสองชุด คือระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งมาจากแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (discrepancy model) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในระยะนี้ ตัวอย่างวิจัยคือ นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา 2559 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งติดต่อประสานงานในการทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ กำกับ ติดตามเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

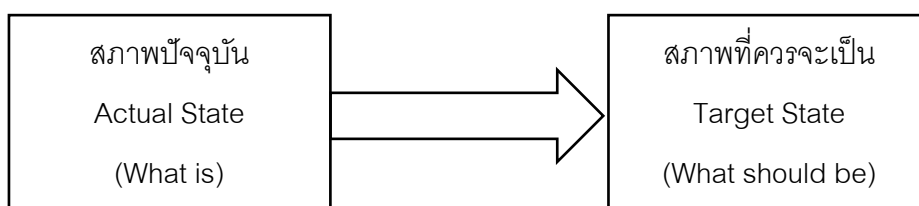
1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ด้วยการหาค่าร้อยละเพื่อรายงานข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย
2. วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อรายงานระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนในสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น รายงานด้วยค่า Priority Needs Index แบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) (นงลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวาณิช, 2558) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$PNI_{modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ I คือ ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D คือ ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง

$PNI_{modified}$ คือ ค่าดัชนีอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

ผลการวิจัย

การกระจายของตัวอย่างวิจัยที่เป็นตัวแทนของสถาบันจำแนกตามตัวแปรเพศ สาขาวิชา ระดับชั้นที่สอน และวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอน พบว่า ตัวอย่างวิจัยมหาวิทยาลัย ก และมหาวิทยาลัย ข มีการกระจายในลักษณะเดียวกัน คือส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 81.30 และ 76.40 ตามลำดับ

ในกลุ่มตัวอย่างวิจัยมหาวิทยาลัย ก ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาปฐมวัยมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 25.40 รองลงมาคือ สาขามัธยมศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คิดเป็น ร้อยละ 24.60 ส่วนในสาขาอื่น ๆ มีลักษณะการกระจายของตัวอย่างวิจัยที่ใกล้เคียงกัน ส่วนตัวอย่างวิจัยมหาวิทยาลัย ข ศึกษาในสาขามัธยมศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 28.60 รองลงมาคือ สาขาปฐมวัย และเทคโนโลยีการศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 17.50 และทั้งตัวอย่างวิจัยจากมหาวิทยาลัย ก และมหาวิทยาลัย ข ส่วนใหญ่ทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ในกลุ่มของมหาวิทยาลัย ก นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้รับมอบหมายให้สอนวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 24.60

ส่วนมหาวิทยาลัย ข ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาที่ไม่ตรงกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 23.20

ผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจรูปแบบเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมหาวิทยาลัย ก จำนวน 269 คน และตัวอย่างวิจัยที่เป็นนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัย ข จำนวน 297 คน โดยมหาวิทยาลัย ก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 54.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.82 ในขณะที่มหาวิทยาลัย ก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 41.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75

ประเด็นสำคัญในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุดจากจำนวนผู้ตอบแบบวัดความรู้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัย ก ได้แก่ ด้านบุคคลที่มีส่วนร่วมในการตั้งกฎ กติกาภายในชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันกับประเด็นที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุดจากจำนวนผู้ตอบแบบวัดความรู้ทั้งหมดของมหาวิทยาลัย ข ส่วนประเด็นที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดของมหาวิทยาลัย ก ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลผู้เรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดกลุ่มนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้บนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล และการเลือกชิ้นงานให้นักเรียนปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีผู้ตอบถูกร้อยละ 33.83, 42.01 และ 46.84 ตามลำดับ ในขณะที่ประเด็นที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดของมหาวิทยาลัย ข ได้แก่

ลักษณะของเกณฑ์การประเมินสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลผู้เรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล และการเลือกชิ้นงานให้นักเรียนปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีผู้ตอบถูกร้อยละ 23.23, 26.27 และ 27.95 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนในสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ก มีความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การศึกษาประวัติภูมิหลังของนักเรียนทุกคนเพื่อนำจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียนมาประกอบการออกแบบการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ หรือลักษณะของบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน และการจัดการสอนโดยให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนเป็นหลัก ตามลำดับ ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ข มีความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การศึกษาประวัติภูมิหลังของนักเรียนทุกคนเพื่อนำจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียนมาประกอบการออกแบบการเรียนการสอน การจัดการสอนโดยให้ความสำคัญกับความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลของนักเรียนเป็นหลัก และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ หรือลักษณะของบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ด้านการจัดกลุ่มนักเรียน พบว่า นิสิต/ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ก มีความต้องการจำเป็นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การศึกษาประวัติภูมิหลังของนักเรียนทุกคนเพื่อนำจุดเด่น และจุดด้อยของ นักเรียนมาประกอบการจัดกลุ่มผู้เรียน การให้นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มตามวิธีการเรียนของผู้เรียน และการมอบหมายให้นักเรียนทำงานกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน ตามลำดับ ในขณะที่ ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของนิสิต/ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการจัดกลุ่มนักเรียนด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า นิสิต/นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ข มีความต้องการจำเป็นด้านการจัดการกลุ่มนักเรียน ที่ควรได้รับการ พัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การให้นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มตามวิธีการเรียนของผู้เรียน การศึกษาประวัติภูมิหลังของนักเรียนทุกคนเพื่อนำจุดเด่น และจุดด้อยของนักเรียนมาประกอบการจัดกลุ่ม ผู้เรียน การมอบหมายให้นักเรียนทำงานกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน และการใช้วิธีการ เพื่อนช่วยเพื่อนในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการประเมินนักเรียนด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า นิสิต/ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ก มีความต้องการจำเป็นด้านการประเมินนักเรียน ประเด็น ที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมสร้างเกณฑ์การประเมินตามระดับ ความสามารถของตนเอง การประเมินนักเรียนด้วยเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาจากการวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และการพิจารณาความพร้อมของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มก่อนการให้ผลย้อนกลับ ตามลำดับ ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการจัดกลุ่มนักเรียนด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ข มีความต้องการจำเป็นด้านการประเมิน นักเรียน ที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การพิจารณาความสามารถของนักเรียนเป็น รายบุคคลก่อนการให้ผลย้อนกลับ การพิจารณาความพร้อมของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มก่อนการ ให้ผลย้อนกลับ นักเรียนมีส่วนร่วมสร้างเกณฑ์การประเมินตามระดับความสามารถของตนเอง การพิจารณา ความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคลก่อนการกำหนดวิธีการประเมินผล และการประเมินนักเรียนด้วยเกณฑ์ที่ พัฒนาขึ้นมาจากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความรู้ในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นความรู้ที่สำคัญและจำเป็นในการจัดการชั้นเรียน ในขณะที่ความรู้อีกสองด้าน คือ ด้านการจัดกลุ่มนักเรียน และ ด้านการวัดและประเมินผล นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพยังขาดความรู้ในมิติของการออกแบบหรือการเลือกใช้เครื่องมือ และเกณฑ์ประเมินนักเรียน ในที่นี้รวมไปถึงการกำหนดชิ้นงานที่นอกเหนือจากแบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะด้วยหลักสูตรการศึกษาที่เน้นระบบการวัดและประเมินผลโดยใช้เครื่องมือลักษณะเดียว เพื่อตัดสินนักเรียนด้วยเกณฑ์เพียงเดียวกัน อย่างไรก็ตามนักวิชาการทางด้านการวัดประเมินผลได้ศึกษาและเผยแพร่แนวทางการวัดและประเมินผลแนวใหม่โดนเน้นที่การตัดสินผลการเรียนเป็นหลัก แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นอย่างยิ่ง แต่ในทางปฏิบัติแล้ว พบว่า นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่สามารถกระทำเช่นนั้นได้ ด้วยกรอบของการฝึกประสบการณ์ที่ขึ้นอยู่กับอาจารย์นิเทศก์และหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน ประกอบกับประสบการณ์ในการสอนของนิสิต/นักศึกษายังไม่เพียงพอต่อการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรได้รับข้อมูลประวัติภูมิหลังของนักเรียนเพื่อศึกษาล่วงหน้าก่อนวางแผนการสอน การศึกษาประวัติภูมิหลังของนักเรียนจะช่วยให้นิสิต/นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ หรือลักษณะของบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนได้ดีขึ้น เนื่องจากในสภาพการฝึกประสบการณ์ในปัจจุบันนิสิต/นักศึกษาบางส่วนไม่ได้รับข้อมูลประวัติภูมิหลังของนักเรียนจึงเน้นการจัดการเรียนการสอนไปที่การถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจด้วยวิธีการเดียวเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการจัดกลุ่มผู้เรียนในการเรียนการสอน การเลือกงานที่เหมาะสมให้กับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้ทำในสิ่งที่ตนเองถนัด ประกอบกับประสบการณ์ของนิสิต/นักศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนยังไม่ชำนาญจึงยังไม่สามารถจัดการด้านการสอนเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดีเท่าที่ควร อาจารย์นิเทศก์จึงควรมีบทบาทในการช่วยเหลือในส่วนนี้ การประเมินผู้เรียนเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่นิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรได้รับการพัฒนา ในด้านการสร้างเกณฑ์ในการประเมินซึ่งควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้กำหนดเกณฑ์นี้ด้วย รวมไปถึงการให้ผลย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องอาศัยความร่วมมือจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงที่ทำหน้าที่ดูแลนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในการชี้แนะหรือให้แนวทางในการปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น สถาบันที่ผลิตบุคลากรทางการศึกษาจึงควรทบทวน

หลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้มีการจัดการเรียนการสอนและการให้นิสิตนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีลักษณะของการเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษามีความสามารถจัดการชั้นเรียนได้เหมาะสมกับนักเรียนทุกรูปแบบ

2. ผลการวิจัยพบว่านิสิต/นักศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางของอาจารย์พี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศเป็นหลัก เพื่อให้เป็นไปในแนวทางที่ทางโรงเรียนต้องการ ซึ่งหลายครั้งเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้สอนเป็นหลัก เน้นการวัดประเมินผลด้วยรูปแบบเดียว ขาดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการชั้นเรียน ดังนั้น อาจารย์พี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศควรชี้แนะและเปิดโอกาสให้นิสิต/นักศึกษาได้ปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีศึกษาสมรรถนะการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อเป็นแนวทางให้แก่นิสิต/นักศึกษานำไปเป็นข้อความรู้เบื้องต้นในการจัดการชั้นเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในกรุงเทพมหานคร จึงควรมีการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภูมิภาคอื่นที่มีความแตกต่างกันของบริบทเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. ราชเทวี,

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี. (2556). *รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความ*

แตกต่างระหว่างบุคคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร,

กรุงเทพมหานคร.

เบญญพร มหาพิรุณ. (2541). *แนวโน้มการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในปี*

พ.ศ.2545. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,

กรุงเทพมหานคร.

เรณูรัชต์ ประสิทธิเกิด. (2554). *จัดการเรียนรู้อย่างไรให้เด็กคิดเป็น. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและ*

พัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) 3(5)

สุนิสา สิงห์โต. (2554). *การบริหารการจัดการในห้องเรียน*. [ออนไลน์] สืบค้นจาก:

<http://sunisa12345.blogspot.com/>

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมวัน, กรุงเทพมหานคร

ภาษาอังกฤษ

- Akdemir, O., & Koszalka, T. A. (2008). *Investigating the relationships among instructional strategies and learning styles in online environments*. Computers and Education
- Arthurs, J. B. (2007). A juggling act in the classroom: managing different learning styles. *Teaching and Learning in Nursing*, 2, 2-7.
- Beck, C. R., (2001). Matching teaching strategies to learning style preferences. *The Teacher Educator*, 37(1), 1-15.
- Felder, R. M., & Brent, R. (2005). Understanding student differences. *Journal of Engineering Education*, 94(1), 57-72.
- Ford, N., & Chen, S. Y. (2001). Matching/mismatching revisited: an empirical study of learning and teaching styles. *British Journal of Educational Technology*, 32(1), 5-22.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2005). Learning styles and learning spaces: Enhancing experiential learning in higher education. *Academy of management learning & education*, 4(2), 193-212.
- Landrum, T. J., & McDuffie, K. A. (2010). Learning styles in the age of differentiated instruction. *Exceptionality*, 18(1), 6-17.
- Levy, H.M. (2010). *Meeting the needs of all students through differentiated instruction: Helping every child reach and exceed standards*. The Clearing House.
- Nicholls, G. (2002). *Developing teaching and learning in higher education*. London & New York: Routledge/Falmer; Taylor and Francis Group
- Rogers, K. M. A. (2009). A preliminary investigation and analysis of student learning style preferences in further and higher education. *Journal of Further and Higher Education*, 33(1), 13-21.
- Santamaria, L.J. (2009). *Culturally Responsive Differentiated Instruction: Narrowing Gaps Between Best Pedagogical Practices Benefiting All Learners*. Teachers College Record.
- Subban, P. (2006). Differentiated Instruction: A research basis. *International education journal*, 7(7), 935-947.
- Tobin, R., & McInnes, A. (2008). Accommodating differences: Variations in differentiated literacy instruction in grade 2/3 classrooms. *Literacy*, 42(1), 3-9.
- Tulbure, C. (2011). Do different learning styles require differentiated teaching

strategies?. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 11, 155-159.

Van Garderen, D, & Whittaker, C. (2006). *Planning Differentiated, Multicultural Instruction for Secondary Inclusive Classrooms*. Teaching Exceptional Children.